

Megyei munkásmozgalmi veteránok életrajzi lexikona

A szegedi József Attila Tudományegyetem tudományos szocializmus tanszékének irányításával kutatói munkaközösség összeállította a Csongrád megyei munkásmozgalmi veteránok életrajzi lexikonát. A most nyomdába került anyag azoknak az adatait tartalmazza, akik 1971 decembereig eltávoztak az élők sorából. Életrajzuk példamutató a ma emberének. A kötet anyaga áttekintést ad a megye munkásmozgalmi történetéről, azok tevékenységéről, akik részt vettek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom csatáiban, és helytállással tűntek ki a Magyar Tanácsköztársaság időszakában, majd az illegálitás nehéz éveiben.

A jövő év februárjában megjelenő tíz éves kötetben 196 veterán adatait teszük közzé.

A balástyai „Luca széke”

Luca széke-e a balástyai tanyai kollégium? Nem. Csak egy kicsit megfedezték róla és most hiába a szemre tetszetős, modern épület, üresen árválkodik, nincsenek lakói. Nem lehetnek. Nem készült el ugyanis tökéletesen, használhatóan a felújított kollégium, húzódik az átadása. Kezdjük az elején.

A diákokon felújításra másfél milliót kapott az iskola, s idén tavaszon átadták az épületet, hogy kezdődhesen a munka. A fővállalkozó, a Sándorfalvi Általános Képzőiskola Kistéleki részlege az építést megkezdte, de sajnos a szerződésben vállalt határidőre, augusztus 31-re nem készült el vele. A balástyai iskola tanterületén most kétségbeesetten tekintget segítség után, mert hideg éjszakák járnak és a tanyai kollégiumba járó 40 gyereknek nincs megfelelő hely. A tornaterembe tették az ágyakat, együtt fiúk-lányok, szekrény sor választja el őket egymástól. A tornateremben egy cserépkályha van, azzal fűtenek éjszakára, hogy meg ne fázzanak az általános iskolások. Az ideálisnak éppen nem mondható körülmény, tisztálkodás, mosdó hiánya, zsúfoltság stb., mind-mind indokolja,

hogy ha csodákra nem is számíthatnak, mégis pár hét alatt fejeződjen be a balástyai beruházás. Éppen ideje lenne!

Becsei István igazgató, Szépkúti István és Virágh János tanár a következőkben foglalja össze a kollégium felújításának történetét.

— Az építkezés kezdettől fogva váltakozó lendülettel és intenzitással folyt. Az első határidőre nem tudták átadni, augusztus végére, s november 14-én volt a műszaki átadás, de sok kifogás merült fel, s ezért nem vehették át a kollégiumot. Sajnos, azóta sincs nagy mozgás az épületnél, s félő, hogy az idén már nem költözhetnek be a diákok. Apró munkák vannak hátra, parcellázás, szegélylécek felszerelése, és a belső elektromosság szerelése, ablakpótlás, zárak. Olyan hiányok, amiket napok alatt megszüntethetnének. A tanyai kollégistáknak a tanítást felfüggeszteti, szüneteltetni felelőtlenség és véték lenne. Maradt tehát a kényszermegoldás.

Belső felújításra mintegy 250 ezer forintot kapott a kollégium, lassan már elkezdhetik az új asztalok, szekrények, december végéig

minden megjön, de nem tudják hová rakni ezeket. Az iskola tanárai gondoltak arra is, ha más megoldást nem találnak, szegedi vállalatot kérnek meg a belső villamosági munkák elvégzésére. A 10. sz. Volán eddig is jó szolgálatot tett, társadalmi munkában két tanyai iskolát villamosított.

Kiss István, a Sándorfalvi Általános Képzőiskola Kistéleki területi irodájának vezetője az alábbiakat mondta.

— Néhány dologban hibáztathatók vagyunk, hogy a módosított határidőre nem készültünk el tökéletesen a kollégium átadásával. De nem lehet mindent egyértelműen a nyakunkba varrni. Állandó a munkaerő- és anyaghiány. Például a harmadik negyedév cement-szükségletünket még mindig nem tudtuk kielégíteni. Ami a legényegesebb, a balástyaiak pótmegrendeléssel láttak el bennünket, 1972. augusztus 22-én, 107 ezer forint értékben rendelték meg a külső és belső szennyvízhálózat megépítését, amit befejeztünk. A jelenlegi problémát belső villanyszerelési munkák hiánya okozza. Embereink most is anyagokért vannak oda és péntekre, december 1-re valamennyi munkánkat mi befejezzük a balástyai kollégiumban.

Persze, akkor még mindig nem költözhetnek be a diákok. Ugyanis fűteni kell, december ilyen. A gond akkor már a ktsz-t nem terheli, marad az iskoláé.

Igéretek, remények. A szép külsejű, jó beosztású tanyai kollégium várja lakóit. A diákok is várnak és dideregnek. Közeleg a téli szünet, a karácsony. Hamar eddig nem is, ünnepekre és utána meleg lehetne az új, szép kollégiumban.

Sz. Lukács Imre

Kulcsra zárt hivatal

Van egy hivatal, mely a város házában székel. Nem a „torony alatt”, az attól balra eső épületben, annak is a 107—108 jelzésű szobájában. Hogy mivel foglalkoznak az ajtó mögött ülő hivatalnokok? Rejtély. Mondják, hogy olykor tejjegyet is adnak leendő mamáknak.

Mondják, mert meggyőződni arról nem olyan egyszerű. Van, akinek háromszori próbálkozásra sem sikerül. Ha nem is hét lakat alatt őrzik titkukat, annyi bizonyos, hogy többnyire zárt ajtók mögött.

Márpedig a kismamának ugye, semmi se drága, se idő, se energia — miért éppen nekik lenne az? —, szeretnek végére járni a dolognak. Elküldik őket egyszer — no, csak azzal, hogy jöjjenek másnap —, elküldik kétszer. Elmennek harmadszor is. Hogy esetleg megkérdezi a főnök az utolsó alkalommal, hogy: „mi az, maga hármias ikreket akar szülni, hogy ennyit rohángál saját munkája, az elenyészt megpróbáltatást jelent ahhoz képest, amilyen meglepetést a titokzatos ajtó rejteget a fiatalasszony számára. Erélyesebb kopogtatásra kétcentinyi rés nyílik, nehogy az ügyfél valami fondorlatos módon beférkőzzék a szobába. Megjelenik egy orr és egy száj, mogorván megkérdezi: „Mit óhajt?” E testre-

szek tulajdonosa, mikor megtudja, hogy mit, szikrákat lövellő szemmel közli a betolakodóval, hogy jöjjön másnap. „Végtere is, vegye úgy, hogy záróra van” — és már csukná is be az ajtót. Némi közelharc közben — míg az ajtó ropog az ellenkező irányú erő hatásától — a nőnek álcázott ügyintéző a kérdésre, hogy egyáltalán mikor állnak itt szóba az emberrel, odaveti: „Ki van írva, csak el kell olvasni.” És akkor győz az erősebb: bevágódik az ajtó, csörren a kulcs.

A kismamának arcába szökik a vér — keresgélgni kezdi a neki szóló információ. A folyosóján jelzi a szobaszámot egy cédula, de egyebet nem. A lépcsőházban sem, a kapualjban sem. „Látható valahol, hogy tejjegyet mikor adnak ki?” — kérdezi a portán. „Nem” — hangzik a válasz. „Talán az ügyfélfogadás erre is vonatkozik, azt tessék elolvasni.”

Lám, lám, az oly sokszor oly érzelmesen megénekelt anyaságnak már az ígéretytel is ügyfélle válhat az ember lánya. Ezt azért valahogy tudatosítania kellene a tisztelt hivatalnak „ügyfeleivel”. És azt is, hogy a kulcsra zárt ajtó mögé nem tanácsos bepilantani. Odabenn ugyanis zárórát tartanak. „Lelki” zárórát. Avagy: az „ügyfelek” vannak értük?!

Ch. A.

Közlekedés, óh!

Hajlamosak az emberek arra, hogy csak akkor fogjanak tollat, ha valami rendellenes jelenséggel találkoznak. Ez a magyarázata annak, hogy Postaládánk címére is zömmel felháborodott hangú panaszos levelek érkeznek. Azt kevesebben tartják közlésre méltónak, ha időre elvégezte valamelyik vállalat az ígért munkát, vagy ha az újszegedi busz egyik fekete kalauznője minden fel- és leszállónak mosolyogva, kedvesen köszön.

Dr. Várhalmi Dániel Békés megyéből, Mezőberényből (Mátyás utca 18.) címezte meg levelét szerkesztőségünkbe. Leírja, hogy november 23-án délelőtt negyed 11-kor az SZKV 655-ös számú villamosán utazott a Nagyállomásra. Kellemetlen jelenet tanúja volt. A kalauz megnyomta a gombot kis asztalkáján, zárultak az ajtók, holott a kocsi még üres volt, odalent pedig sorba álltak a felszállni készülő utasok. Az elégedetlen hangokra az volt a válasz:

E heti leveleink között akad egy fehér holló is, köszönő sorok formájában. Csonka Györgyné Újszöreg-ről (Kamaratöltési bejárat, 319. órház) kér bennünket, hogy adjunk helyet lapunkban levelének.

Dékány Sándornak, az IB 47-33 rendszámú gépkocsi vezetőjének mond köszönetet Csonka Györgyné, aki törött lábbal fekszik otthon. A napokban ellenőrző vizsgálatra kellett mennie. Jött is érte a mentőautó, de beletartotta a ház előtt a tengernyi sárba. Dékány Sándor segítségével végül sikerült a beteg aszszonyt a kocsinhoz vinni, a mentőt pedig kimenteni a sárból.

Egyben arra kér a levélírója bennünket, tegyünk

„Nem kell mindenkinek ezzel a kocsival jönnie. Majd jön a másik is.” Valaki megjegyezte, hogy a villamos azért van, hogy az utasokat szállítsa. A jegykezelő erre goromba hangon kikérte magának, hogy őt kioktassák, s mindezt karomló szavakkal fűszerezte.

A látottak-hallottak alapján jogos távoli levélírónk felháborodása, hiszen miért a lassúbbak, az idősebbek, esetleg a betegek maradjanak le a kocsiról, ha már nem olyan fürgék, hogy az elsők között biztosítsák maguknak a helyet.

Különben: nagy légitársaságok foglalkoznak a gondolatokkal, hogy a pilótákat közvetlenül repülés előtt orvosi, pszichológiai vizsgálatnak vetik alá. Az SZKV egy ideig bizonyára nem engedheti azt meg magának, hogy alkalmazottait csak akkor engedje munkába állni, ha idegállapotuk tökéletes. A türelmet — és a minimális udvariasságot azonban mindenképpen elvárhatjuk tőlük.

Megmentett mentő

valamit, hogy a járhatatlan utcában ez az áldatlan állapot megszűnjék.

Megállapodás a magyar és a jugoszláv írószövetség között

A Magyar Népköztársaság és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság közötti, 1972—73. évi kulturális és oktatási együttműködés munkatervének megfelelően kedden megállapodást írt alá a Magyar Írók Szövetsége és a Jugoszláv Írók Szövetsége.

Az okmányt magyar részről Darvas József, az írószövetség elnöke, jugoszláv részről pedig Ciril Kosmac, a Jugoszláv Írók Szövetségének elnöke látta el kézjegyével. A két szövetség képviselői egyebek között megállapodtak, hogy a magyar-jugoszláv irodalmi kapcsolatok elmélyítésére, a könyvkiadás és a műfordítás magasabb szintre emelésére

rendszeresen konzultációt folytatnak — esetleg egy később megalakítandó vegyesbizottság keretei között. Különösen arra törekednek, hogy már 1973-ban létrejöjjön az első tárgyalás.

Kölcsönösen elősegítik az irodalmi folyóiratok és újságok cseréjét, illetve ezek szerkesztőinek látogatásait. Lehetővé teszik írók kölcsönös látogatásait is, mindkét szövetség évenként, együttevén több mint 130 napos látogatást biztosít az írók számára. A Magyar Írók Szövetsége még az idén fogadja a Jugoszláv Írók Szövetségének küldöttségét, az 1972—73. évi egyezmény aláírására.

Mit és hogyan?

Sajtókonferencia a Centrum Áruházakról

Egyenes adásban közvetítette hétfőn este a Kossuth rádió a Centrum Áruházak vezérigazgatójának tartott sajtókonferenciát. Ezen a vidéki lapok képviselőitében a Délmagyarországi és a Hajdú-Bihar megyei Napló munkatársa vett részt.

A Centrum Áruházak szerepe vidéken alapvetően más, mint a fővárosban, hiszen a fővárosi kereskedelmi hálózat mindenképpen nagyobb választékot nyújt, mint amilyet a vidékieknek egy még akkora város is adhat, mint Szeged. Így aztán a szegediek, ha a Tisza Centrum Áruházról beszélnek, mindenképpen a legnagyobb áruházat, méghozzá a környék legnagyobb áruházat

értik alatta. Ilyen szemszögből nézve természetes, hogy más az elvárás, mint a kereskedelmi üzletektől. Ezért akár azt is mondhatjuk, hogy esetenként túl sokat is várunk nagyáruházunktól, amely mégis csak a belkereskedelem és a külkereskedelem szokványos csatornáin kapja az árut, tehát, ha nagyon szigorúak vagyunk, vagy akárcsak általánosítunk, azt mondhatjuk, hogy szinte ugyanazt kapni a Centrumban is, mint amit más üzletekben, s ilyen értelemben akár egy-egy szaktüzletnek tekinthetjük a Centrum Áruház osztályait.

Azért ez mégsem egészen így van. A sajtótájékoztató a vezérigazgató az újságírók kérdéseire elmondta, hogy a nagy áruházakat üzemeltető vállalat jelentőségéhez mérten szabadon és ügyesen gazdálkodik, sok olyan terméket tart, amit a kirakatokban a „csak nálunk kapható” felirattal méltán elláthat.

A szegedi Centrum Áruház képviselőjében Dr. Marsi Zoltán igazgató vett részt a tájékoztatón, és többek között elmondta, hogy a következő évben megadják az áruház egyik műszaki gondját: légkondicionáló berendezést szerelnék fel. Munkatársunk elmondta a sajtókonferencián, hogy a szegedi Centrum Áruház helyi és környékbeli ktsz-ekkel is termeltet, így aztán a széleskörű jó minőségű és viszonylag olcsó kisipari ruhákhoz is hozzájutnak. De ezeknek a ktsz-eknek nem gazdaságos az, amit a vevő kíván, hogy tudnillik kevés leegyen forgalomban ezekből a különlegesebb termékekből. Ezért kérdezte meg munkatársunk, nem lehet-e jobb cserekapcsolatot kialakítani a vidéki Cent-

rum Áruházak között, hogy a saját termeltetésű árukat cserélhessék, s ne váljon tömegcikké a Szegeden termeltetett portéka. A válasz röviden összefoglalva csak annyi volt: nincs akadály. Ez világos, és eddig is tudtuk. Reméljük, nemcsak levelezés lesz ezután ebben a kérdésben...

Élesen vetődött fel a konferencián, hogy a Centrum Áruházak nem különlegesebb a hiánycikkekkel illetőleg, mert ami más üzletekből hiányzik, rendszerint a Centrumban sem kapható. De hasonlatosan közös problémát a kereskedelem bármely ágával a vevők-eladók nem éppen sűrűdésmentes kapcsolata sem. Szegeden ugyanúgy tapasztalhat a vásárló a Centrumban is jót is, rosszat is, mint akármelyik más üzletben. Pedig elvárások formájában, ötletekben szembetűnően előbbre jár a Centrum, mint más üzletek — hogy mást ne említsünk: nagy a sikere a turkálópolcoknak. Persze csaknem azonos a kérdés, mint az áruválasztéknál: várhatunk-e többet a nagyáruház-tól, mint akármelyik más üzlettől? Engedtesse meg a feltevést, hogy igen.

Petress István riportert vezette a rádió sajtókonferenciáját, s ebben a műsorban hangsúlyozta azt is, hogy az idén elmaradt a nagy áruházak szokásos karácsonyi előtti sajtótájékoztatója. A Centrum Áruházak vezérigazgatója elmondta, hogy ezt az alkalmat szeretné megragadni a vásárlók tájékoztatására: az idén a tavalyinál mennyiségben és választékban is többet nyújtának az áruházak az ünnepek előtti nagy vásárláshoz a közönségnek.

Szöke Mária

Szerkesztői üzenetek

H. András: Leveléből annyit tudunk elolvasni, hogy a vízművek két utca sarkán lezárták a kutat. A két utca neve sajnos olvashatatlan. Kérjük, hogy panaszát küldje el a Vízművek és Fűdők Vállalat címére. Özv. Tóth Jánosné

(Alkony utca 10/D): az étteremben valóban helytelenül viselkedtek önnel. Jogában állt volna elkérni a panasz-könyvet. Ha nem teljesítik kérését, forduljon a vendéglátóipari vállalat központjához.

A DM
DÉLMAGYARORSZÁG
POSTALÁDÁJA
Gondatlan gazda